

Höors kommun

Beslut för förskoleklass och grundskola efter tillsyn i Sätoftaskolan i Höors kommun

Skolinspektionens beslut

Föreläggande vid vite

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 och 27 §§ skollagen (2010:800) Höörs kommun att vid vite av 650 000 kr kronor senast den **10 maj 2019** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet gäller omedelbart. Skolinspektionen vill påminna om att huvudmannen enligt 2 kap. 8 § skollagen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar. Även om huvudmannen ges viss tid att rätta till brister har huvudmannen det fulla ansvaret för att utbildningen genomförs i enlighet med författningarna. Skolinspektionen förutsätter därför att huvudmannen och rektorn snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna.

Om Höörs kommun inte följer detta föreläggande kan Skolinspektionen ansöka hos förvaltningsrätten om utdömmande av vitet.

Nedan redovisas förslag på åtgärder. I de fall det är möjligt får bristen avhjälpas på annat sätt.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolinspektionen konstaterar att Höörs kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Eleven ges skyndsamt stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, om eleven riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås och insatserna utvärderas. (3 kap. 5a och 8 §§ skollagen; Lgr 11, 2.7 Bedömning och betyg, 2.8 Rektorns ansvar)
- Elever som är i behov av särskilt stöd ges stöd på det sätt och i den omfattning som utredningen har visat att de behöver. (3 kap. 8-12 §§ skollagen; 3 kap. 8-12 §§ skollagen; Lgr 11, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

- Se till att alla elever som är i behov av stöd i form av extra anpassningar ges sådant stöd i alla ämnen där de behöver det.
- Se till att extra anpassningar utvärderas.
- Se till att alla elever, som enligt en utredning är i behov av särskilt stöd, ges sådant stöd på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolinspektionen konstaterar att Höörs kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Det bedrivs ett aktivt och medvetet värdegrundsarbete för att skapa en miljö som bygger på respekt och delaktighet. (Lgr 11, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, En likvärdig utbildning, God miljö för utveckling och lärande, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper)
- Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. (5 kap. 3 § skollagen)
- Vid skolenheten bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. (6 kap. 6-10 §§ skollagen)

Åtgärder

- Se till att det vid skolan bedrivs ett aktivt och medvetet värdegrundsarbete för att skapa en miljö som bygger på respekt och delaktighet. Värdegrundsarbetet ska ta sin utgångspunkt i elevernas attityd till, och åsikt om, de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på.
- Se till att eleverna tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.
- Se till att lärare och annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten anmäler detta till rektorn.

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Höörs kommun att senast den **10 maj 2019** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet gäller omedelbart. Skolinspektionen vill påminna om att huvudmannen enligt 2 kap. 8 § skollagen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar. Även om huvudmannen ges viss tid att rätta till brister har huvudmannen det fulla ansvaret för att utbildningen genomförs i enlighet med författningarna. Skolinspektionen förutsätter därför att huvudmannen och rektorn snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna.

Nedan redovisas förslag på åtgärder. I de fall det är möjligt får bristen avhjälpas på annat sätt.

Undervisning och lärande

Skolinspektionen konstaterar att Höörs kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Undervisningen är strukturerad och utgår från och omfattar målen i läroplanen och respektive kursplan. (5 kap. 2 § skolförordningen; Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 5 Kursplaner)

Åtgärder

- Se till att alla lärare genomför en strukturerad undervisning. I detta ingår att klargöra mål och syfte med undervisningen för eleverna.

Bedömning och betygssättning

Skolinspektionen konstaterar att Höörs kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Eleven och elevens vårdnadshavare informeras fortlöpande om elevens utveckling. (3 kap. 4 § och 10 kap. 12 § skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.4 Skola och hem, 2.7 Bedömning och betyg)

Åtgärder

- Se till att elever får fortlöpande information, som en del av undervisningen, om sin utveckling i alla ämnen.

Grundläggande förutsättningar för skolenheten

Skolinspektionen konstaterar att Höörs kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Elevhälsan arbetar främst förebyggande och hälsofrämjande och stödjer elevernas utveckling mot utbildningens mål. (2 kap. 25 § skollagen; Lgr 11, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

- Se till att elevhälsan arbetar främst förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.

Bedömning

Skolinspektionens tillsyn av Sättoftaskolan visar att det finns brister inom bedömningsområdena Undervisning och lärande, Extra anpassningar och särskilt stöd, Bedömning och betygssättning, Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling samt Grundläggande förutsättningar för skolenheten. Utredningen visar att inte alla lärare genomför en strukturerad undervisning där syftet med lektionen tydliggörs för eleverna samt att elever inte får fortlöpande information om sin utveckling i alla ämnen som de får undervisning i. Vidare visar utredningen att inte alla elever får extra anpassningar i de ämnen där de har behov av sådant stöd, att de extra anpassningarna inte alltid följs upp samt att inte alla elever får det särskilda stöd som en utredning visar att de behöver. Utredningen visar också att skolan inte bedriver ett aktivt och medvetet värdegrundsarbete som tar sin utgångspunkt i elevernas attityd till och åsikt om grundläggande demokratiska värderingar, att det finns elever på skolan

som inte är tillförsäkrade en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero samt att personal på skolan inte alltid anmäler till rektorn när de får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling. Slutligen visar utredningen att elevhälsan inte arbetar främst förebyggande och hälsofrämjande. Flera av bristerna är av sådan art att de allvarligt försvårar elevernas förutsättningar att nå målen för utbildningen. Vad gäller området Styrning och ledning har det inte framkommit något annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav.

Föreläggande vid vite

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att skolans arbete med extra anpassningar och särskilt stöd inte uppfyller författningarnas krav. Av utredningen framgår att alla elever inte får extra anpassningar i den utsträckning de behöver sådant stöd. Trots vidtagna åtgärder för att sprida informationen om elevers extra anpassningar till alla lärare, visar utredningen att inte alla elever får extra anpassningar i alla ämnen där de behöver det. Det framgår också av utredningen att alla elever inte får extra anpassningar i den omfattning de behöver, eftersom lärare har svårt att hinna ge eleverna sådant stöd, samt att extra anpassningar inte alltid utvärderas. Av utredningen framgår vidare att alla elever inte får det särskilda stöd som en utredning visar att de behöver.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att om det på något sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller de kravnivåer som gäller ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för undervisningen, om det inte finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Vidare framgår att om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd ska han eller hon ges sådant stöd på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås.

Alla elever får inte extra anpassningar i den utsträckning de behöver det

Intervjuade lärare på låg- och mellanstadiet säger att elever får extra anpassningar i alla ämnen i möjligaste mån, men att det är svårt att räkna till för alla elever. De säger att de exempelvis inte alltid hinner sitta ner med elever som har det behovet. Intervjuade lärare på högstadiet svarar nej på frågan om alla elever får extra anpassningar i alla ämnen de behöver. De säger att det har varit svårt att hitta rätt extra anpassningar eftersom det har saknats en specialpedagog på högstadiet. Det har även brustit i dokumentation, spridning och uppföljning av de extra anpassningarna, vilket enligt lärare har lett till att informationen om de extra anpassningarna har fastnat i arbetslaget. Vid klasskonferenser har de upptäckt att inte alla lärare har känt till eller haft information om elevers extra anpassningar. Nu har skolan rekryterat en specialpedagog och de har ett nytt digitalt system där de kan skriva in extra anpassningar och särskilt stöd så att alla lärare har tillgång till informationen. Ansvarsfördelningen är dock fortfarande otydlig enligt lärare, som säger att de ännu inte har fungerande rutiner för extra anpassningar.

Representanter för elevhälsan säger att skolan upptäcker alla elever som behöver extra anpassningar och att de flesta lärarna, men inte alla, ger extra anpassningar till elever som behöver det. Enligt elevhälsans representanter får inte alla elever på högstadiet extra anpassningar i alla ämnen, eftersom det finns lärare som missar information om elevers behov av extra anpassningar. I de lägre årskurserna har lärarna kommit längre i arbetet. I vissa klasser på låg- och mellanstadiet är det dock många elever som har behov av extra anpassningar så det är inte lätt för lärarna att kunna ge alla elever extra anpassningar även om ambitionen finns, säger representanter. Elevhälsans representanter säger att skolan kan bli bättre på att föra information om behov av extra anpassningar vidare, särskilt vid stadieövergångar.

Rektorn bekräftar i intervju att alla lärare inte hinner ge samtliga elever i behov av extra anpassningar sådant stöd och att de extra anpassningarna inte alltid sprids till alla lärare på högstadiet. Rektorn säger att inte alla elever som behöver extra anpassningar får det i alla ämnen där de behöver det, men säger att de jobbar med att hitta former för det.

De extra anpassningarna utvärderas inte alltid

Intervjuade lärare på högstadiet säger att det inte finns någon rutin för utvärdering av extra anpassningar och att alla lärare inte följer upp de extra anpassningarna. Vissa lärare gör det på utvecklingssamtal men det görs inte rutinmässigt, säger lärare. Enligt lärare justeras extra anpassningar ibland i arbetslagen, men det sprids inte till lärare som inte ingår i arbetslaget.

Representanter för elevhälsan säger i intervju att skolan är sämre på att utvärdera de extra anpassningarna än på att sätta in dem, vilket medför att de håller på med extra anpassningar alltför länge.

Rektorn uppger i intervju att det stämmer både att de extra anpassningarna inte alltid utvärderas och att de justeringar som görs i de fall anpassningarna utvärderas inte alltid sprids till alla undervisande och berörda lärare.

Alla elever får inte det särskilda stöd som en utredning visar att de behöver

Intervjuade lärare uppger att det finns elever som inte får det särskilda stöd utredningen visar att de behöver. Elever som en utredning visar har behov av undervisning i mindre grupp kan exempelvis inte få det, säger de.

Representanter för elevhälsan uppger att utredningarna visar elevernas behov, men att åtgärdsprogrammen skrivs utifrån vad skolan kan erbjuda. De skriver bara in åtgärder som skolan kan ge, säger de. Det finns elever som hade behövt undervisning i särskild undervisningsgrupp, men det kan eleverna inte få.

Rektorn uppger vid intervju att många elever får det särskilda stöd som en utredning visar att de behöver, men inte alla. Så har det varit en längre tid - inte bara denna termin, enligt rektorn. Rektorn säger att det stämmer att åtgärdsprogrammen inte alltid avspeglar det behov utredningen visar att eleven har. Vi har ett stort budgetunderskott som skolan måste hantera och det innebär en begränsning i vilket stöd som kan sättas in, säger rektorn. Vi kan inte ge elever som har behov av enskild undervisning sådant stöd, uppger rektorn.

Motivering till föreläggande vid vite som ingripande

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 10 § skollagen förelägga en huvudman som enligt denna lag står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart.

Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna. Enligt 26 kap. 27 § skollagen får ett föreläggande förenas med vite. Skolinspektionen ska förena ett föreläggande med vite om föreläggandet avser en eller flera brister som allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen, om det inte av särskilda skäl är obehövligt.

Då verksamheten vid Sätöftaskolan inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, finns skäl att förelägga Höörs kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att åtgärda bristerna.

Utredningen visar att det finns brister i skolans arbete med extra anpassningar och särskilt stöd. Brister i att tillförsäkra alla elever de extra anpassningar och det särskilda stöd som de behöver, försvårar elevernas möjligheter att nå målen för utbildningen och att nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling. Vad gäller bristen avseende särskilt stöd säger rektorn att det har varit så längre än denna termin. Bristen har alltså förelegat under lång tid. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristen som allvarlig, varför föreläggandet i denna del ska förenas med vite. Att det utöver brister gällande särskilt stöd finns brister i arbetet med extra anpassningar, är allvarligt. Vid en sammantagen bedömning finner Skolinspektionen därför att det föreligger skäl att förena föreläggandet med vite även i denna del.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling*Skolinspektionens bedömning*

Skolinspektionen bedömer att skolenhetens värdegrundsarbete inte uppfyller författningarnas krav. Utredningen visar att det värdegrundsarbete som bedrivs på skolan inte är en del i all undervisning. Vidare visar utredningen att det förekommer främlingsfientlighet och rasistiska och sexistiska kränkningar på skolan men att det, trots att personal på skolan är medveten om detta, inte bedrivs något gemensamt värdegrundsarbete som har sin utgångspunkt i denna problematik. Vad gäller skolans arbete med trygghet och studiero bedömer Skolinspektionen att detta inte till fullo uppfyller författningarnas krav. Utredningen visar att inte alla elever, trots vidtagna åtgärder, tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Slutligen bedömer Skolinspektionen att skolans arbete med att motverka kränkande behandling inte uppfyller författningarnas krav. Utredningen visar att inte alla fall då personal får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling anmäls till rektorn.

Rättslig reglering

Vad gäller värdegrundsarbete framgår av läroplanen för grundskolan att utbildningen ska förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. Det

framgår också att skolan ska främja förståelse för andra människor och förmåga till inlevelse samt att omsorg om den enskildes välbefinnande och utveckling ska prägla verksamheten. Främlingsfientlighet och intolerans måste bemötas med kunskap, öppen diskussion och aktiva insatser. Vidare framgår av skollagen att utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Det framgår också av skollagen att lärare och annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten ska anmäla detta till rektorn som i sin tur är skyldig att anmäla till huvudmannen.

Det bedrivs inte något riktat värdegrundsarbete kopplat till den problematik som finns på skolan
Såväl elever, lärare, representanter för elevhälsan som rektorn säger i intervjuer att det förekommer rasism på skolan och kränkningar av rasistisk och sexistisk karaktär. Både lärare och representanter för elevhälsan säger att de är medvetna om att det förekommer rasism på skolan och rektorn säger att främlingsfientligheten är stark i samhället. En lärare säger att problematiken med rasism är relativt ny, men en annan lärare säger att det har förekommit ända sedan de startade förberedelseklasser för nyanlända elever för 2,5 år sedan och att det blossar upp av och till. Elever på högstadiet uppger att det förekommer mycket kränkningar och berättar om elever som varit utsatta för kränkningar under hela terminen. Det uppges i intervju att det finns elever på skolan som är rasister och att det inte är okej att vara som man är på skolan; det ges exempel på att det inte accepteras att vara homosexuell utan att man då blir utsatt för kränkningar.

Utredningen visar att det inte bedrivs något värdegrundsarbete på skolan kopplat till problematiken med främlingsfientlighet och rasistiska och sexistiska kränkningar. Elever, lärare och representanter för elevhälsan säger i intervju att de arbetar med värdegrundsfrågor på mentorstiden. Elever säger att de har tittat på en film från organisationen Friends och att de har haft samarbetsövningar. En elev säger dock att de behöver prata mer om hur man ska vara mot varandra, inte bara när det har hänt något. På fråga om det finns en samsyn på skolan kring hur de ska arbeta med värdegrund kopplat till problematiken med rasism och sexism, svarar lärare nej. De säger att de tar tag i det när det händer något, men det finns inte något gemensamt förebyggande arbete. De säger att de har pratat om problematiken i arbetslaget men inte gemensamt på hela skolan ännu. En lärare berättar att hen, utifrån den problematik med rasism som finns på skolan, på eget initiativ har lagt upp hela sin planering av undervisningen för höstterminen utifrån normer. Rektorn svarar nej på Skolinspektionens fråga om skolan har något riktat värdegrundsarbete för att motverka problematiken med främlingsfientlighet. Enligt rektorn finns det ett behov av att arbeta med värdegrundsfrågor, särskilt på högstadiet, men att de inte har tagit något samlat grepp på skolan.

Alla elever tillförsäkras inte en skolmiljö som präglas av trygghet

Intervjuade elever på låg- och mellanstadiet säger i intervju att de är trygga och att de tror att alla känner sig trygga i skolan. Elever ger dock exempel på otrygga platser, exempelvis uppe i skogen och vid fotbollsplanen. Flera elever säger att det ibland händer att det blir bråk på fotbollsplanen. En elev säger att rastvakterna inte går in när elever i de högre årskurserna slåss, eftersom det är för farligt enligt lärarna.

Intervjuade elever på högstadiet säger att de är trygga, men de berättar om klasskompisar som blir utsatta av andra elever i form av verbala kränkningar och att äldre elever går samman emot någon elev. En elev berättar att några elever i klassen bråkar hela tiden och ger som exempel att de för en vecka sedan kastade föremål mot en yngre elev i trappan och att det också förekom slagsmål eller hot. Det är jättejobbigt att det blir bråk, säger eleven. På fråga från Skolinspektionen om det är mycket slagsmål och bråk på skolan svarar elever nej och säger att det är mer att man säger elaka saker till varandra.

Lärare säger i intervju att det är tryggt för eleverna på låg- och mellanstadiet. De berättar att skolan precis har gjort en trygghetsvandring som visar att elever på låg- och mellanstadiet upplever att trapporna och vägen in till matsalen är otrygga. Det är dock inte alls lika många som upplever att matsalen är otrygg längre, säger lärare. Lärare säger att skolan vidtar åtgärder vid otrygga platser i form av rastvakter och schemaläggning, men att de trånga lokalerna och den stora skolgården gör det svårt.

När det gäller högstadiet säger lärare i intervju att enkäter visar att det bara är enstaka elever som inte är trygga, men att det har varit en extremt otrygg situation under året med elever som har blivit utsatta. Enligt lärarna kretsar problemen framför allt kring en grupp elever i årskurs 9. Lärare berättar att de före sommaren fick låsa in sig för att inte elever och personal skulle bli utsatta och att elever som sett detta inte känner sig trygga. De säger att det är mycket tryggare på skolan nu än för ett år sedan, men att de inte är i hamn. På fråga om skolmiljön präglas av trygghet för eleverna i nuläget säger lärare att det finns problem med elever i årskurs 9, och det skapar en otrygghet hos elever på skolan. Enligt lärarna har det funnits problem med otrygghet sedan början av vårterminen 2018 och de säger att det skulle behövas fler vuxna i korridorerna för att öka tryggheten. Även om vi har ett rastvaktsystem finns det inte vuxna på alla platser och det är på småraster när de inte har rastvakter som det händer saker, säger de. Lärare berättar att de har fått ta av sin planerings- och lektionstid för att vara ute i korridorerna, när de känner att det ligger något i luften. Flera lärare säger dock att det förekommer att lärare känner sig otrygga och att de inte alltid vågar säga till eleverna, om läraren är ensam.

Representanter för elevhälsan säger i intervju att skolan har koll på de otrygga platserna, exempelvis hos niorna, och försöker vara där. På fråga om eleverna är trygga på skolan säger de att alltför många elever inte upplever trygghet samt att de får information från vårdnadshavare om att det finns elever som inte känner sig trygga. Enligt elevhälsans representanter är lärarna inte heller alltid trygga och att det är för få vuxna ute bland eleverna på högstadiet.

När Skolinspektionen berättar att representanter för elevhälsan och lärare säger att tryggheten har blivit bättre på skolan men att det fortfarande finns otrygga situationer och elever som inte är trygga, säger rektorn att de behöver arbeta med det och att de ska ta upp det på möte i nästa vecka. Rektorn säger att niorna har alldeles för stort friutrymme och att de måste justera rastvaktschemat, ha fler vuxna ute och göra fler insatser för att öka tryggheten. På fråga från Skolinspektionen om hur länge det varit otryggt på skolan svarar rektorn att det går i vågor och att det har eskalerat de senaste två veckorna. I våras var det otryggt i hela högstadiebyggnaden och det finns kvar en

otrygghet i förhållande till en grupp elever på högstadiet och på fotbollsplanen, säger rektorn. På fotbollsplanen stärker de upp med mer personal och schema, enligt rektorn. På fråga om det arbete som görs för att öka tryggheten är tillräckligt, säger rektorn att det inte är det. Rektorn säger att skolans lokaler bidrar till otryggheten och att skolan skulle behöva en ny matsal och större fysiskt utrymme.

Alla elever tillförsäkras inte en skolmiljö som präglas av studiero

Elever på låg- och mellanstadiet säger i intervju att studieron varierar. Flera elever säger att de oftast har studiero, men några elever säger att det inte är studiero i deras klasser. Några av dessa elever säger att det är brist på studiero ungefär en lektion om dagen.

Flera intervjuade elever på högstadiet säger att det inte är studiero i deras klasser. Elever i en årskurs säger att det har varit väldigt stimmigt och stökigt i deras klasser varje dag under höstterminen. En elev säger att det har varit stökigt på varje lektion. De beskriver att elever går runt i klassrummet och snackar under lektionerna, vilket gör att andra elever blir störda, inte kan fokusera och därför inte får något gjort. Lärarna har sagt till men det har inte hjälpt, säger de. Eleverna berättar att de dagen före Skolinspektionens besök infört ett nytt system med gröna, gula och röda kort på några lektioner som ett sätt att öka studieron. Om de pratar lägger läraren ett gult kort på bänken och händer det en gång till får de rött kort och får då gå in i ett annat rum och jobba, berättar elever. Eleverna säger att de började med systemet igår och att det då blev lite bättre. En elev säger dock att hen inte tror att det kommer hålla i sig. En annan elev säger att de i hans klass bara har studiero när de har prov eller under första lektionen på dagen, sedan eskalerar det. Eleven beskriver att elever är otrevliga mot lärarna och att elever går in och ut ur klassrummet. Lärarna säger till, men det hjälper inte, säger eleven. Eleven säger att det har varit såhär i mer än ett år och att det är rätt så irriterande, men att man vänjer sig.

Lärare på låg- och mellanstadiet säger i intervju att det är problem med studiero särskilt i en klass på lågstadiet och att det har varit så i flera år. Enligt lärare skriker elever, kryper under bänkar och stör sina klasskamrater. Konsekvensen blir att andra elever triggas och blir arga eller inte får något gjort. Enligt lärare "släcker de bränder", men det finns inte någon långsiktig lösning. Skolan har haft en extra resurs i klassen, men inte i tillräcklig utsträckning och det blir inte någon kontinuitet.

Lärare på högstadiet säger i intervju att det var problem med studiero i en årskurs veckorna innan höstlovet, men att arbetslaget har tagit krafttag och att det har gett resultat. Enligt lärarna har det blivit väldigt mycket bättre. Lärare berättar att de både i flera årskurser arbetar med veckoutvärderingar där eleverna får göra en skattning av exempelvis hur stämningen varit och hur eleven bidragit till arbetsro. Eleverna skriver att det är mycket bättre studiero nu, säger lärare. När lärarna får bemöta vad eleverna sagt om att de upplever att det inte är studiero säger flera lärare att det är studiero på deras lektioner, men att de vet att det finns andra lektioner och ämnen där eleverna inte har studiero. Lärare säger att detta har framkommit exempelvis vid utvecklingssamtal och att rektorn har tagit tag i det. På fråga från Skolinspektionen om de åtgärder skolan har vidtagit för att öka studieron är tillräckliga, svarar lärare att de är det i vissa klasser och att de måste hålla i och följa upp.

Representanter för elevhälsan säger att det är stökigt i en klass på lågstadiet ungefär en till två lektioner per dag. De säger att det är omöjligt att upprätthålla studiero när läraren är ensam i klassen, men att det är lättare när det finns en extra vuxen i klassen. Enligt elevhälsans representanter ska de schemalägga så att det blir mer kontinuitet i klassen gällande resurspersoner, vilket är det som behövs enligt dem. På fråga om miljön präglas av studiero för eleverna på högstadiet säger representanter att det beror på vilken lektion och lärare det är och vilken tid på dagen. De säger att de känner igen elevernas bild av brist på studiero. För att öka studieron har skolan tagit fram gemensamma regler som implementerades när höstterminen började. Det är regler om att inte kränka varandra, inte ha mobil på lektionerna, ha med sig material och gemensamt sätt att starta upp och avsluta lektioner. På fråga om de åtgärder skolan vidtagit är tillräckliga för att uppnå studiero svarar representanterna nej. De säger att skolan gör så gott det går utifrån budget och personaltillgång, men att det kan bli mycket bättre.

På fråga om skolan klarar av att ge eleverna en studiemiljö som präglas av studiero säger rektorn att de inte kan det i nuläget, men att det är en process som de jobbar med. På fråga om vidtagna åtgärder är tillräckliga svarar rektorn att det är tillräckligt på högstadiet, men att hon inte vet om det är tillräckligt i klassen på lågstadiet. Enligt rektorn behövs det mer kompetens kring hur de ska möta eleverna i klassen. De tar hjälp av Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM) och habiliteringen, men de är inte framme. När det gäller uppgifterna om brist på studiero i vissa ämnen/på vissa lektioner på högstadiet säger rektorn att hon känner till detta. Enligt rektorn är det inte studiero på dessa lektioner, i jämförelse med andra lektioner. Rektorn säger att hon har haft samtal med berörd personal. Enligt rektorn har det varit brist på studiero på vissa lektioner/i vissa ämnen under flera år, men det är inte så att eleverna inte får något gjort. Eleverna lär sig mindre men de lär sig ändå, säger rektorn.

Alla fall då personal får kännedom om att en elev upplever sig utsatt för kränkande behandling anmäls inte till rektorn

Som framgår av utredningen avseende värdegrundsarbete uppger elever i intervju att det förekommer mycket kränkningar på skolan. Lärare i en intervjugrupp svarar, på fråga från Skolinspektionen om alla fall då en elev upplever sig utsatt för kränkande behandling anmäls till rektorn, att de inte anmäler första gången en elev uttalar en verbal kränkning till en annan elev, men att de gör det om det sker flera gånger eller om det inte löser sig. Graden av allvarighet avgör om de anmäler, säger de. Vid slagsmål och knuffar gör de anmälan men när det gäller språkbruk anmäler de om det förekommer flera gånger. I en annan intervjugrupp säger en lärare att anmälan alltid görs, men flera lärare säger att de inte tror att alla lärare anmäler alla fall då en elev upplever sig utsatt för kränkning till rektorn. Elevhälsans representanter svarar nej på frågan om alla upplevda kränkningar som kommer till personalens kännedom anmäls till rektorn. Rektorn säger att de flesta fall då en elev upplever sig kränkt anmäls, men inte alla. Det är svårt att veta var gränsen går för vad som är en kränkning och det har de pratat mycket om, säger rektorn. När rektorn får bemöta vad lärare sagt om att anmälan bara sker när det är fråga om allvarliga händelser eller upprepade verbala kränkningar, svarar rektorn att det stämmer och säger att de annars hade fått anmäla

hela tiden. Enligt rektorn har det varit så ända sedan lagen infördes och rektorn säger att det uppdraget är omöjligt för dem.

Motivering till föreläggande vid vite som ingripande

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 10 § skollagen förelägga en huvudman som enligt denna lag står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart.

Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna. Enligt 26 kap. 27 § skollagen får ett föreläggande förenas med vite. Skolinspektionen ska förena ett föreläggande med vite om föreläggandet avser en eller flera brister som allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen, om det inte av särskilda skäl är obehövt.

Då verksamheten vid Sätostaskolan inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, finns skäl att förelägga Höörs kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att åtgärda bristerna.

Utredningen visar att det finns brister i skolans arbete med såväl värdegrund, trygghet och studiero som arbetet med att motverka kränkande behandling. Samtliga dessa brister försvårar elevernas möjligheter att nå målen för utbildningen och att nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling. Vad gäller bristen avseende trygghet säger både lärare och rektorn att det har varit problem med otrygghet på skolan sedan vårterminen 2018. Enligt rektorn har brister i studiero förelegat under flera år och det har, enligt rektorn, alltid varit så att inte alla fall då en elev upplever sig vara utsatt för kränkande behandling anmäls till rektorn. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristerna såväl gällande trygghet och studiero som arbetet med att motverka kränkande behandling som allvarliga, varför föreläggandet i dessa delar ska förenas med vite. Att det utöver dessa brister finns brister i värdegrundsarbetet, är allvarligt. Vid en sammantagen bedömning finner Skolinspektionen därför att det föreligger skäl att förena föreläggandet med vite även i denna del.

Föreläggande

Undervisning och lärande

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att skolans arbete med att genomföra en strukturerad undervisning där syfte och mål tydliggörs för eleverna inte uppfyller författningarnas krav. Även om intervjuade lärare ger flera exempel på hur de tydliggör mål och syfte för eleverna, säger intervjuade elever att syfte och mål med undervisningen inte tydliggörs i alla ämnen. Rektorn bekräftar elevernas uppgifter om att inte alla lärare tydliggör målen för eleverna.

Rättslig reglering

Enligt skolförordningen ska eleverna genom strukturerad undervisning ges ett kontinuerligt och aktivt lärarstöd i den omfattning som behövs för att skapa

förutsättningar för att eleverna når de kunskapskrav som minst ska uppnås och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för utbildningen. Av läroplanen för grundskolan framgår att skolan ska erbjuda eleverna strukturerad undervisning under lärares ledning.

Alla lärare tydliggör inte mål och syfte med undervisningen

Intervjuade elever på högstadiet säger att vissa lärare lägger upp mål och syfte för ett arbetsområde eller en lektion på digitala lärplattformar, men att de inte får reda på syfte och mål i alla ämnen. Vidare uppger elever att vissa lärare aldrig går igenom vad eleverna ska lära sig utan säger bara vilka uppgifter de ska göra och vad de ska ha prov på. Det är väldigt otydligt, säger elever.

Intervjuade lärare säger att det inte finns något gemensamt arbete på skolan om hur mål och syfte ska presenteras för eleverna, utan det är upp till varje lärare. Lärare ger exempel på att de presenterar mål och syfte inför ett nytt arbetsområde både skriftligt på lärplattformen och muntligt. Några lärare säger att de skriver upp det på tavlan. När lärare får bemöta vad elever sagt om att de inte får reda på syfte och mål i alla ämnen, svarar de att det kan bero på att lärarna inte har pratat ihop sig om hur detta ska göras på skolan och att alla lärare gör olika, vilket kan vara förvirrande för eleverna. De säger även att det kan bero på att eleverna kanske inte hittar informationen på lärplattformen eftersom det systemet är nytt.

Rektorn bekräftar att skolan inte har något gemensamt arbete kring hur målen ska presenteras för eleverna. Hon säger att det finns lärare på skolan som presenterar syfte och mål på ett väldigt tydligt sätt, men att det också finns lärare som inte gör det alls. Enligt rektorn handlar det dock om ett fåtal lärare.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då verksamheten vid Sätöftaskolan inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Höörs kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Bedömning och betygssättning

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att skolans arbete med att fortlöpande informera eleverna om deras utveckling inte uppfyller författningarnas krav. Även om lärare i intervju ger flera exempel på hur de ger elever återkoppling, säger intervjuade elever att de inte får fortlöpande återkoppling kring hur de ligger till i alla ämnen. Rektorn bekräftar i intervju att alla elever inte får fortlöpande återkoppling om sin utveckling i alla ämnen.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att eleven och elevens vårdnadshavare fortlöpande ska informeras om elevens utveckling. Av läroplanen för grundskolan framgår att läraren utifrån kursplanernas krav allsidigt ska utvärdera varje elevs kunskapsutveckling, muntligt och skriftligt redovisa detta för eleven och hemmen samt informera rektorn.

Elever får inte fortlöpande återkoppling i alla ämnen

Elever säger i intervjuer att de ibland får muntlig positiv feedback eller betyg på uppgifter eller prov. Någon elev säger att de kan gå in i lärplattformen och se hur de ligger till. Där markeras med färg om man har nått kunskapskraven eller inte. Några elever säger att de i några ämnen får muntlig eller skriftlig information om hur det har gått för dem och hur de ska kunna nå längre. Flera intervjuade elever säger dock att de i flera ämnen inte får någon återkoppling på uppgifter de har gjort utan de får bara betyg i slutet på terminen.

Intervjuade lärare ger ett flertal exempel på hur de ger eleverna återkoppling kring hur de ligger till, både muntligt och skriftligt, i samband med uppgifter eller efter prov.

Rektorn bekräftar dock elevernas uppgifter om att de inte får fortlöpande återkoppling i alla ämnen. Enligt rektorn varierar kompetensen mellan lärarna och arbetet med återkoppling fungerar bättre på låg- och mellanstadiet och sämre på högstadiet.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då verksamheten vid Sätöftaskolan inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Höörs kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna

Grundläggande förutsättningar för skolenheten*Skolinspektionens bedömning*

Skolinspektionen bedömer att elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete inte uppfyller författningarnas krav. Skolinspektionens utredning visar att elevhälsan inte arbetar främst förebyggande och hälsofrämjande.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att det ska finnas elevhälsa för eleverna i grundskolan och att elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas.

Elevhälsan arbetar inte främst förebyggande och hälsofrämjande

Elever och lärare ger i intervju några exempel på förebyggande och hälsofrämjande insatser som elevhälsan arbetar med. Enligt intervjuade lärare arbetar elevhälsan dock mest åtgärdande.

I intervju med elevhälsan säger en representant att de "springer efter i stället för före", exempelvis hinner de inte handla lärarna utan gör i stället punktinsatser. Enligt elevhälsans representanter saknas ett övergripande arbete för hur elevhälsan ska arbeta och det är inte bestämt vilka förebyggande och hälsofrämjande insatser som elevhälsan ska arbeta med. Rektorn förlitar sig på var och ens profession, säger de. De har många diskussioner om vad som borde göras, men sen händer ingenting, säger intervjuade representanter. En representant säger att det är likadant på alla skolor i kommunen och att rektorn inte hinner med det förebyggande och hälsofrämjande arbetet.

Rektorn säger i intervju att elevhälsan arbetar förebyggande och hälsofrämjande, men inte främst. Rektorn bekräftar uppgifterna om att det blir mycket åtgärdande arbete. Rektorn säger att elevhälsan har ambitionen att arbeta ännu mer förebyggande och hälsofrämjande, vilket de har pratat om på elevhälsans möten.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då verksamheten vid Sätöftaskolan inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Höörs kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna

Områden där Skolinspektionen inte har funnit brister

Styrning och utveckling av verksamheten

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Höörs kommun uppfyller författningarnas krav inom styrning och utveckling av verksamheten.

På Skolinspektionens vägnar

X Björn Persson

Avdelningschef
Signerat av: Björn Persson

X Johanna Tinghammar Bruck

Föredragande
Signerat av: Johanna Tinghammar

Hur man överklagar, se bilaga 2

Allmänt om tillsynen:

Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se

Bilagor

Bilaga 1: Fakta om Sätöftaskolan

Bilaga 2: Överklagandehänvisning

Fakta om Sätoftaskolan

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Höörs kommun under höstterminen 2018. Sätoftaskolan besöktes av Skolinspektionen mellan den 8 oktober 2018 och den 8 november 2018.

Sätoftaskolan ligger i Höörs kommun. Skolan ger utbildning i förskoleklass och årskurserna 1-9. Skolenheten leds av en rektor och det finns även en biträdande rektor. Vid tillsynsbesöket har skolan sammanlagt 461 elever.

Måluppfyllelse

Kunskapsresultat

Årskurs 3

Enligt tillgänglig nationell statistik för årskurs 3 läsåret 2017/2018 nådde mellan 85 och 100 procent av eleverna kravnivån på de olika delproven i de nationella proven i matematik. För de nationella proven i svenska, årskurs 3, läsåret 2017/2018 nådde mellan 83 och 100 procent av eleverna kravnivån på de olika delproven i de nationella proven i svenska.

Enligt skolenhetens egen sammanställning har andelen elever i årskurs 3 som når kunskapskraven för godtagbara kunskaper i ämnena svenska och matematik varierat under perioden 2015-2017. I ämnet svenska har det som högst varit 100 procent för både flickor och pojkar (2017) och som lägst 93 procent för flickor respektive 95 procent för pojkar (2015). I ämnet matematik har det som högst varit 100 procent för både pojkar och flickor (2016) och som lägst 94 procent för flickor respektive 100 procent för pojkar (2017). För både de naturorienterande och samhällsorienterande ämnena har andelen varit som högst 100 procent för både pojkar och flickor (2016 och 2017) och som lägst 91 procent för pojkar respektive 100 procent för flickor (2015).

Årskurs 6

Nationell statistik visar att den genomsnittliga betygspoängen för läsåret 2017/2018 varierar mellan som lägst 9,3 (fysik) och som högst 15,1 (engelska). Andelen elever som uppnått kunskapskraven (A-E) i alla ämnen läsåret 2017/2018 uppgick till 68 procent. Andelen elever med betyg A-E varierar mellan ämnena. Etthundra procent av eleverna når minst betyget E i ämnena engelska och modersmål. Omkring 100 procent av eleverna når minst betyget E i bild, geografi, historia, slöjd och svenska. Andelen elever som når minst betyget E är lägst i ämnet idrott och hälsa (79 procent) och matematik (75 procent).

Enligt nationell statistik för årskurs 6 läsåret 2017/2018 var den genomsnittliga provbetygspoängen på nationella proven i svenska 12,8 i matematik 10,5 och i engelska 15,2.

Läsåret 2016/2017 fick 41 procent av eleverna i årskurs 6 högre terminsbetyg i matematik jämfört med betyget på nationella proven i matematik. I engelska fick 21 procent av eleverna högre terminsbetyg jämfört med betyget på nationella proven i

engelska. I svenska fick 25 procent av eleverna högre terminsbetyg jämfört med betyget på nationella proven i svenska.

Årskurs 9

Det genomsnittliga meritvärdet i slutbetygen har under den senaste treårsperioden varierat mellan som lägst 208,6 meritpoäng (2016/17) och som högst 233,2 meritpoäng (2015/16). Andelen elever som uppnått kunskapskraven i alla ämnen har varit som lägst 67 procent (2016/17) och som högst 89 procent (2015/16). Läsåret 2017/2018 var det genomsnittliga meritvärdet 223,1 procent. De ämnen där flest elever läsåret 2017/2018 uppnått kunskapskraven är moderna språk, språkval (100 procent), geografi, religionskunskap och svenska (98 procent i alla ämnena). I idrott och hälsa och matematik når lägst andel elever kunskapskraven samma läsår (83 procent i båda ämnena). Skillnaden mellan pojkar och flickors slutbetyg läsåret 2017/2018 var störst i ämnet matematik, där 94 procent av flickorna respektive 70 procent av pojkarna nådde slutbetyget E eller högre.

Andelen elever med behörighet till yrkesförberedande program i gymnasieskolan har under den senaste treårsperioden varit som lägst 78 procent (2016/17) och som högst ungefär 100 procent (2015/16). Läsåret 2017/2018 var 82 procent av eleverna (ungefär 100 procent av flickorna och 65 procent av pojkarna) behöriga till yrkesförberedande program.

Läsåret 2016/2017 fick 63 procent respektive 36 procent av eleverna högre slutbetyg jämfört med betyget på nationella proven i svenska respektive det matematik.

Trygghet och studiero

Skolinspektionen genomförde höstterminen 2017 Skolenkäten för elever i årskurserna 5 och 9, för pedagogisk personal samt för vårdnadshavare i förskoleklass och grundskolan. Resultaten av enkäterna redovisas för varje frågeområde och i form av ett index/medelvärde där 0 är lägst resultat och 10 är högst resultat. Indexet/medelvärdet kan jämföras med resultatet för övriga skolor i kommunen samt med resultatet för samtliga skolor som deltog i samma enkätomgång. Ett högt index/medelvärde indikerar en positiv uppfattning och ett lågt index/medelvärde indikerar en negativ uppfattning.

Svaren från eleverna i årskurs 5 gällande studiero gav medelvärdet 5,7 vilket kan jämföras med samtliga skolenheters medelvärde som var 6,2. Elevernas svar gällande trygghet gav medelvärdet 8,0 vilket kan jämföras med samtliga skolenheters värde som var 8,2. Elevernas svar gällande påståendet på min skola finns det elever som jag är rädd för gav medelvärdet 5,4, vilket ska jämföras med samtliga skolenheters värde som var 8,1.

Svaren från eleverna i årskurs 9 gällande studiero gav indexvärdet 4,3 vilket kan jämföras med samtliga skolenheters indexvärde som var 5,3. Elevernas svar gällande trygghet gav indexvärdet 7,7 vilket kan jämföras med samtliga skolenheters värde som var 7,9. Elevernas svar gällande grundläggande värden i undervisningen gav medelvärdet 5,4, vilket kan jämföras med samtliga skolenheters värde som var 6,3. Elevernas svar gällande förhindra kränkningar gav medelvärdet 5,8, jämfört med samtliga skolenheters värde som var 6,7.

Svaren från vårdnadshavare till elever i förskoleklass gällande arbetsro gav indexvärdet 7,7 vilket kan jämföras med samtliga skolenheters indexvärde som var 7,4. Vårdnadshavares svar gällande trygghet gav indexvärdet 8,3 vilket kan jämföras med samtliga skolenheters indexvärde som var 8,1. Vårdnadshavarnas svar gällande förhindra kränkningar gav indexvärdet 6,8, vilket kan jämföras med samtliga skolenheters indexvärde som var 8,0.

Svaren från vårdnadshavare till elever i grundskolan gällande studiero gav indexvärdet 5,8, vilket kan jämföras med samtliga skolenheters indexvärde som var 6,3. Vårdnadshavares svar gällande trygghet gav indexvärdet 7,4 vilket kan jämföras med samtliga skolenheters indexvärde som var 8,1. Vårdnadshavarnas svar gällande grundläggande värden på skolan gav indexvärdet 6,9, vilket kan jämföras med samtliga skolenheters indexvärde som var 7,7. Vårdnadshavarnas svar gällande förhindra kränkningar gav indexvärdet 7,1, vilket kan jämföras med samtliga skolenheters indexvärde som var 7,9.

Den pedagogiska personalens svar gällande studiero gav indexvärdet 6,9 vilket kan jämföras med samtliga skolenheters indexvärde som var 6,6. Personalens svar gällande trygghet gav indexvärdet 7,4 vilket kan jämföras med samtliga skolenheters indexvärde som var 7,8. Personalens svar gällande grundläggande värden i undervisningen gav indexvärdet 7,4, vilket kan jämföras med samtliga skolenheters indexvärde som var 7,8. Personalens svar gällande förhindra kränkningar gav indexvärdet 8,4, vilket kan jämföras med samtliga skolenheters indexvärde som var 8,5.

Som framgår nedan i detta beslut uppger intervjuade elever att de är trygga i skolan, men flera ger exempel på otrygga situationer. Vad gäller studieron finns det elever i samtliga intervjuade grupper som uppger att det finns lektioner där det inte är studiero.

Överklagandehänvisning

Skolinspektionens beslut om föreläggande vid vite får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Överklagandet ställs till Förvaltningsrätten i Stockholm, men ska skickas eller lämnas till Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund.

Överklagandet ska ha inkommit till Skolinspektionen inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om klaganden är en part som företräder det allmänna ska överklagandet dock ha inkommit inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

I skrivelsen ska anges vilket beslut som överklagas och vilken ändring som önskas. De skäl som finns för ändring bör också anges. Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller dennes ombud.